

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยอิทธิพลความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยกำหนดวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. การรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
7. นิยามเชิงปฏิบัติการ

1. รูปแบบการศึกษา

รูปแบบการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาด้านเอกสาร และการศึกษาเชิงปริมาณ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)

ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยเชิงเอกสาร จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กับปัจจัยอิทธิพลความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเน้นทำการศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูลด้านเอกสาร จากบทความ ตำรา เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง วารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งหมดที่สำคัญๆ และผู้ศึกษาได้ดำเนินการแปลงแนวคิดเหล่านั้นออกมาเป็นองค์ประกอบในการสร้างกรอบ

แนวความคิด การกำหนดสมมติฐานการศึกษา รวมถึงการสร้างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาครั้งนี้ พิสูจน์ตามกระบวนการวิจัยต่อไปนี้

1.2 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Study)

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามใช้ในการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยแบบสอบถามนั้นประกอบด้วยมาตรวัดหรือเครื่องมือวัด ตัวแปรหลักอยู่ในกรอบแนวความคิด โดยมาตรวัดทุกมาตรวัดจะมีการทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความถูกต้องในการสร้าง ความเชื่อถือได้ ความใช้ได้ ในทางปฏิบัติ ก่อนนำข้อมูลไปใช้ในทางสถิติหรือหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ เพื่อทำการศึกษาปัจจัยอิทธิพลความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่การเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำนวน 113 โรงเรียน และเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ตามหลักวิชาการที่ว่าด้วยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane's ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	=	ขนาดของประชากรเป้าหมาย
e	=	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างโดย

กำหนดให้ ความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 5% ที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{113}{1 + 113(0.05)^2}$$

$$n = \frac{113}{1.28}$$

$$n = 88$$

ดังนั้น ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 88 ตัวอย่าง แต่เนื่องจากกลุ่มของประชากรมีจำนวนไม่มาก จึงศึกษาโดยใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 113 ตัวอย่าง

3. ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์และเกิดประสิทธิภาพจึงแบ่งเป็นกระบวนการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิจัยค้นคว้าเอกสาร โดยค้นคว้าเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการรับเงิน ด้านการเก็บรักษา ด้านการจ่ายเงิน ด้านการนำส่งเงิน ด้านการจัดทำบัญชี และด้านการรายงานทางการเงิน

2. วางแผนการจัดเก็บข้อมูล

3. พัฒนาเครื่องมือทั้งแบบสอบถามปลายปิด และแบบสอบถามปลายเปิด

3.1 จัดทำแบบสอบถาม ซึ่งปรับปรุงมาจาก นฤมล วันดี (2556) และเพ็ญศรี พรหมเทศ (2549) ตามกรอบแนวคิดที่กำหนด แบ่งสอบถามเป็น 3 ส่วนเพื่อให้รายละเอียดครอบคลุมถึงความมุ่งหมายและสมมติฐานของการศึกษา

3.2 แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาใช้ในการศึกษานำมาปรับให้เหมาะสมและนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมของแบบสอบถาม

3.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษา และความเหมาะสมของแบบสอบถามซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นางคณิง พันธุ์เจริญ ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน

2. นางสาวพรพิมล แจ่มกระจ่าง นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์

3. นางวิรศนันท์ วิริยะภคโชค นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มอำนาจการ

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทำการทดสอบเบื้องต้น (Pre-Test) โดยผู้ศึกษาจะทำการทดสอบเบื้องต้นของแบบสอบถาม โดยตรงจากเจ้าหน้าที่การเงินกลุ่มตัวอย่างอื่น จำนวน 45 ชุด

4. ทดสอบเครื่องมือเมื่อผู้วิจัยออกแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จะทำการทดสอบความน่าเชื่อถือของมาตรวัด เพื่อทดสอบว่าตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ในครั้งนี้มีความถูกต้องเชื่อถือได้ของมาตรวัด

5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อนำมาประมวลผล
6. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
7. สรุปผลวิเคราะห์และรายงานผลการศึกษา

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้ปรับปรุงจาก นฤมล วันดี (2556) และ เพ็ญศรี พรหมเทศ (2549) ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวความคิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยพื้นฐานรวม 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และวิชาเอก ซึ่งข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่การเงิน เป็นปัจจัยทางชีววิทยา ที่มีอิทธิพลความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยอิทธิพลความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยครอบคลุมเนื้อหา 6 ด้าน คือ ด้านการรับเงิน ด้านการเก็บรักษา ด้านการจ่ายเงิน ด้านการนำส่งเงิน ด้านการจัดทำบัญชี และด้านการรายงานทางการเงิน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของตัวผู้ตอบแบบสอบถามเอง

5. การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาให้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaires) ทั้งปลายปิดและปลายเปิด โดยมีวิธีการและขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. จัดเตรียมแบบสอบถามและทำการส่งแบบสอบถามให้เจ้าหน้าที่การเงินของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน ด้วยตนเอง
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของ
ข้อมูล โดยแบบสอบถามที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์จะดำเนินการโทรศัพท์ไปสอบถามใหม่อีก
ครั้ง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้ทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลมาดำเนินการ
ดังต่อไปนี้

1. การลงรหัส (Coding) โดยนำแบบสอบถามมาลงรหัสตามที่ได้กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า
สำหรับแบบสอบถามที่เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed-ended) ส่วนแบบสอบถามที่เป็น
แบบสอบถามปลายเปิด (Opened-ended) จะนำมาทำการจัดกลุ่มคำตอบที่ได้เพื่อเขียนรายงานการ
วิจัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง มา
วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์ว่าตัวแปรอิสระกลุ่มใด สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปร
ตามได้มากกว่า และตัวแปรอิสระตัวใดมีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้เทคนิค
การวิเคราะห์ทางสถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

- 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษาวิเคราะห์โดย
ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายถึงลักษณะของตัวแปรต่างๆ ได้แก่ การแจกแจง
ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

- 2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยอิทธิพลความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงิน
ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) การกำหนดคะแนนในแต่ละข้อดังนี้

ระดับที่ 5	หมายถึง มากที่สุด	5	คะแนน
ระดับที่ 4	หมายถึง มาก	4	คะแนน
ระดับที่ 3	หมายถึง ปานกลาง	3	คะแนน
ระดับที่ 2	หมายถึง น้อย	2	คะแนน
ระดับที่ 1	หมายถึง น้อยที่สุด	1	คะแนน

หลังจากการให้คะแนนในแต่ละระดับแล้ว จึงประเมินผลจากการคำนวณความกว้างของแต่ละอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ระดับคะแนนสูงสุด} - \text{ระดับคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนอันตรภาคชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ผลประเมิน
4.21 – 5.00	มากที่สุด
3.41 – 4.20	มาก
2.61 – 3.40	ปานกลาง
1.81 – 2.60	น้อย
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด

2.3 ผู้วิจัยจะทดสอบสมมติฐานด้วยค่า T-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม ได้แก่ สมมติฐานที่ 1 , 2 และ 4 ส่วนสมมติฐานที่ 3 ผู้วิจัยจะทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ก็จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) ต่อไป

7. นิยามเชิงปฏิบัติการ

จากกรอบแนวความคิดและสมมติฐานการศึกษาข้างต้น สามารถกำหนดคำนิยามตัวแปรเชิงปฏิบัติการ (operational definition) ได้ดังนี้(พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542, หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 66-69)

กรอบแนวความคิด

ตัวแปรอิสระ ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่การเงิน

“อายุ” หมายถึง อายุตามปีปฏิทินของผู้ตอบแบบสอบถาม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

“ระดับการศึกษา” หมายถึง วุฒิการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม

“ประสบการณ์ในการทำงาน” หมายถึง ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

“วิชาเอกจากการศึกษา” หมายถึง วิชาที่ผู้เรียนเลือกเรียนเพื่อให้เกิดความชำนาญ

ตัวแปรตาม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงิน

1. ด้านการรับเงิน หมายถึง การรับเงินในรูปของเงินสด เงินฝากธนาคาร ที่เหลืออยู่มีตัวตน และถูกต้องครบถ้วน ทั้งจำนวนเงินและประเภทเงิน สำหรับการศึกษาดังปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

2. ด้านการเก็บรักษาเงิน หมายถึง เงินคงเหลือแต่ละประเภทได้เก็บรักษาภายในวงเงินและระยะเวลาที่ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังส่วนราชการ พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนด สำหรับการศึกษาดังปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

3. ด้านการจ่ายเงิน หมายถึง การจ่ายเงินแต่ละรายการ มีหลักฐานถูกต้องตรงตามระเบียบกำหนดและมีการบันทึกควบคุมในบัญชีอย่างถูกต้องครบถ้วน ตามที่เกิดรายการ สำหรับการศึกษาดังปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

4. ด้านการนำส่งเงิน หมายถึง การนำส่งเงินแต่ละรายการ มีหลักฐานถูกต้องตรงตามระเบียบกำหนดและมีการบันทึกควบคุมในบัญชีอย่างถูกต้องครบถ้วน ตามที่เกิดรายการ สำหรับการศึกษาดังปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

5. ด้านการจัดทำบัญชี หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินการ ที่ช่วยให้การจัดทำบัญชีและการเงินบรรลุวัตถุประสงค์ และหลักฐานทางบัญชีถูกต้องครบถ้วนตามหลักการ

บัญชีเกณฑ์คงค้าง สำหรับการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

6. ด้านการรายงานทางการเงิน หมายถึง ข้อมูลที่นำมาจัดทำรายงานการเงิน มีความถูกต้องเชื่อถือได้ มีรายละเอียดประกอบงบการเงินเพียงพอ และรายงานแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินที่เป็นจริง สำหรับการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

สรุป

สำหรับเนื้อหาในบทที่ 3 นี้เป็นการกำหนดระเบียบวิธีศึกษา ใช้รูปแบบศึกษาเชิงปริมาณ ซึ่งประชากรที่นำมาใช้ในการศึกษามีทั้งหมด 113 คน ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดสอบสมมติฐานทั้ง 113 คน โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ ประกอบด้วย 1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของตัวแปร ด้วยค่าความถี่และร้อยละ (Frequency and Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2. สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ One-Way Analysis of Variance: ANOVA ส่วนเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะได้นำเสนอในบทต่อไป